

Sygn. akt II USKP 72/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Bohdan Bieniek
SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z wniosku Bank [...] S.A. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o zwrot wypłaconego świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 27 października 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt III AUa [...],

I. uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzający go wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 marca 2017 r. i zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w C. z dnia 30 września 2016 r. w ten sposób, że ustala brak podstaw do zobowiązania Bank [...] S.A. w W. do zwrotu świadczeń za okres od października 2013 r. do czerwca 2015 r. w kwocie 15.374,94 zł, przekazanych na rachunek bankowy G.L. po miesiącu, w którym nastąpił zgon ubezpieczonej;

II. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującej się spółki 600 zł (sześćset) tytułem zwrotu kosztów procesu (za obie

instancje) i kosztów postępowania kasacyjnego, w tym 540 zł za zastępstwo procesowe.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w C. decyzją z dnia 30 września 2016 r., wydaną na podstawie art. 138a i 144 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 887) – dalej jako ustawa emerytalna - oraz art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 r., poz. 128) – dalej jako Prawo bankowe, zobowiązał P. S.A. do zwrotu świadczeń za okres od października 2013 r. do czerwca 2015 r. w kwocie 15.374,94 zł, przekazanych na rachunek bankowy G.L. po miesiącu, w którym nastąpił jej zgon.

Wyrokiem z dnia 3 marca 2017 r., uzupełnionym postanowieniem z dnia 14 marca 2017 r., Sąd Okręgowy w W. oddalił odwołanie P. S.A. z siedzibą w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w C.. Sąd ten ustalił, że G.L. miała prawo do renty rodzinnej po mężu. Świadczenie było przekazywane na rachunek bankowy ubezpieczonej prowadzony przez P. w terminie do 20 dnia każdego miesiąca. Ubezpieczona zmarła w dniu 15 września 2013 r. Pismem z dnia 7 lipca 2015 r. pozwany organ rentowy wystąpił do odwołującego się Banku o zwrot środków w kwocie 19.220,76 zł, przekazanych po śmierci posiadacza rachunku i świadczeniobiorcy G.L., za miesiące od października 2013 r. do czerwca 2015 r. Następnie, pismami z dnia 31 lipca 2015 r. i z dnia 26 sierpnia 2015 r. organ rentowy dokonał ponownego wezwania do zwrotu powyższej kwoty. W odpowiedzi na wezwanie, odwołujący się poinformował, że rachunek prowadzony dla G.L. został zajęty w wyniku prowadzonej egzekucji. O tej okoliczności, Bank poinformował także organ egzekucyjny - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K.. W dalszej kolejności, w piśmie z dnia 14 grudnia 2015 r. organ rentowy wystąpił do odwołującego się z prośbą o informację, czy nastąpiło rozstrzygnięcie sprawy, a jeśli tak, to wniósł o zwrot kwoty 19.222,76 zł. Odpowiadając na powyższe pismo, skarżący w dniu 7 stycznia 2016 r. poinformował, że rachunek jest nadal zajęty i dopiero po uzyskaniu zgody komornika (stosownie do art. 889 § 1 k.p.c.), będzie mógł dokonać zwrotu

nienależnego świadczenia. W styczniu 2016 r. odwołujący się uzyskał informację od Komornika Sądowego, że wszystkie postępowania zostały umorzone i rachunek banku należy uznać za zwolniony spod zajęcia, a pozostałe środki można przekazać organowi rentowemu. O powyższych okolicznościach skarżący poinformował organ rentowy w dniu 27 stycznia 2016 r., dokonując jednocześnie zwrotu 3.847,82 zł. Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne, Sąd pierwszej instancji uznał, że istnieją przesłanki do zastosowania art. 138a ustawy emerytalnej.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 20 marca 2019 r. oddalił apelację Banku. Wskazał, że w sprawie sporna była interpretacja przepisu. W ocenie Sądu odwoławczego nie sposób zgodzić się z argumentacją strony odwołującej się, która podnosiła, że przekazując organowi egzekucyjnemu świadczenia za okres od października 2013 r. do czerwca 2015 r. w kwocie 15.374,94 zł zwolniła się z obowiązku zwrotu tej kwoty organowi rentowemu. Taka sytuacja miałaby miejsce gdyby organ egzekucyjny był wymieniony w art. 56 Prawa bankowego oraz gdyby istniał tytuł prawny dla przekazywania świadczenia organowi egzekucyjnemu. W zakresie tego ostatniego argumentu, Sąd podniósł, że stosownie do art. 819 § 1 k.p.c. organ egzekucyjny zawiesza postępowanie z urzędu również w razie śmierci wierzyciela lub dłużnika. Postępowanie podejmuje się z udziałem spadkobierców zmarłego albo - w zakresie w jakim dotyczy ono praw i obowiązków wynikających z działalności gospodarczej - zarządcy sukcesyjnego, jeżeli został ustanowiony zarząd sukcesyjny. Choć zawieszenie postępowania egzekucyjnego następuje w drodze postanowienia, to ma ono charakter wyłącznie deklaratoryjny, potwierdzający zaistniały stan rzeczy. Istotniejsze jest natomiast pytanie jaki wpływ na postępowanie egzekucyjne miała śmierć dłużniczki. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, miała ona skutek materialnoprawny, to jest, że dłużniczka utraciła zdolność sądową, a w rezultacie także przymiot strony postępowania egzekucyjnego. Organ egzekucyjny powinien w takiej sytuacji zawiesić postępowanie egzekucyjne z urzędu i wstrzymać zajęcie rachunku bankowego dłużniczki. Z chwilą jej śmierci odwołujący się Bank utracił tytuł do przekazywania organowi egzekucyjnemu świadczeń wypłacanych na konto dłużniczki przez organ rentowy. Sąd odwoławczy zastrzegł jednocześnie, że powzięcie wiadomości o

śmierci G.L. przez Bank dopiero na skutek pisma organu rentowego z dnia 7 lipca 2015 r., nie wpływa na sytuację zobowiązanego.

Sąd odwoławczy podkreślił, że art. 55 ust. 3 Prawa bankowego nie zwalnia odwołującego się od odpowiedzialności w okolicznościach faktycznych sprawy. Przepis ten wskazuje enumeratywnie okoliczności, których zaistnienie wyłącza odpowiedzialność banku. Obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia jest wyłączony w przypadku wypłaty środków innym niż posiadacz rachunku uprawnionym osobom. Zakres podmiotowy „innych osób uprawnionych” został określony w art. 56 ust. 1 Prawa bankowego. Obejmuje on osoby wskazane pisemnie przez posiadacza rachunku bankowego w złożonej bankowi dyspozycji na wypadek śmierci. Organ egzekucyjny nie jest „inną uprawnioną osobą” w rozumieniu powołanego przepisu, ponieważ jego uprawnienie wobec zmarłej również wygasło. Brak tytułu do wypłaty należności sprawia, że działanie Banku było bezprawne, a tym samym świadczenie winno zostać zwrócone organowi rentowemu w całości.

W ocenie Sądu odwoławczego, art. 56 Prawa bankowego ma charakter wyjątku i wobec tego nie można go wyklądać w sposób rozszerzający. Skoro tak, to uznać trzeba, że tylko osoby, które zostały wskazane w dyspozycji na wypadek śmierci są osobami uprawnionymi do dokonania wypłat przez bank środków z rachunku bankowego zmarłego posiadacza. Wszelkie inne operacje polegające na wypłatach przez bank środków z rachunku bankowego po śmierci posiadacza tego rachunku należy uznać za nieuprawnione i wobec tego odwołujący się obowiązana jest dokonać zwrotu organowi rentowemu kwoty 15.374,94 zł, którą po śmierci G.L. przekazała organowi egzekucyjnemu.

Skargę kasacyjną wywiódł Bank, zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 55 ust. 3 Prawa bankowego przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że osobami uprawnionymi w rozumieniu powołanego przepisu są wyłącznie podmioty wymienione w art. 56 ust. 1 Prawa bankowego, pomimo iż ani art. 55 ust. 3 tej ustawy, ani żaden inny przepis nie zawęży grupy uprawnionych do osób wymienionych w art. 56 ust. 1 Prawa bankowego i w konsekwencji uznanie, iż Bank - wskazując organowi rentowemu prowadzącego postępowanie egzekucyjne komornika jako osobę

uprawnioną, na rzecz której dokonał wypłat z rachunku zmarłego świadczeniobiorcy uniemożliwiających zwrot świadczenia organowi rentowemu - nie zwolnił się z obowiązku zwrotu organowi rentowemu żądanej kwoty, a także, że działania Banku polegające na przekazaniu organowi egzekucyjnemu środków, które wpłynęły na zajęty rachunek po śmierci posiadacza rachunku (o której Bank nie miał wiedzy), są bezprawne.

Kierując się zgłoszonym zarzutem, odwołujący się domagał się uchylenia w całości zaskarżonego wyroku i jego zmianę przez uwzględnienie odwołania i stwierdzenie, że P. S.A. z siedzibą w W. nie jest zobowiązana do zwrotu organowi rentowemu kwoty świadczenia w wysokości 15.374,94 zł przekazanego na rachunek, którego posiadaczem była G.L..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest trafna.

Wstępnie można podnieść, że w orzecznictwie problem prawny, na który powołuje się Bank nie jest jednolicie postrzegany, o czym zaświadczaają późniejsze wyroki Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 grudnia 2020 r., III AUa 934/20, LEX nr 3145140, i z dnia 25 maja 2021 r., III AUa (...), LEX nr 3210097.

W przedmiotowej sprawie sporna pozostaje kwestia, czy odwołujący się jest obowiązany - na podstawie art. 138a ustawy emerytalnej w związku z art. 55 ust. 1 pkt 2 oraz art. 55 ust. 3 Prawa bankowego - do zwrotu na rzecz organu rentowego kwoty wskazanej w zaskarżonej decyzji, przekazanej z konta zmarłego ubezpieczonego na rzecz komornika sądowego. Dodać przy tym trzeba, że w chwili tego przekazania Bank nie wiedziała o śmierci właściciela rachunku bankowego.

Zgodnie z art. 138a ustawy emerytalnej, podmiot prowadzący rachunek płatniczy oraz bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek inny niż płatniczy, a także wydawca instrumentu płatniczego są obowiązani zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazane na ten rachunek albo instrument płatniczy, za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy. Podstawę do zwrotu świadczeń przez bank na rzecz organu przewidują przepisy Prawa bankowego. W myśl art. 55 ust. 1 pkt 2 tej

ustawy w przypadku śmierci posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej bank jest obowiązany wypłacić z tych rachunków kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały z okresu po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat. Stosownie do ust. 3 przywołanego przepisu, bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części, oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wpłaty. Bank nie odpowiada za szkody wynikające z wykonania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 3. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi organ wypłacający świadczenie lub uposażenie, który wystąpił z wnioskiem (ust. 4).

Mając na uwadze przywołane przepisy, zasadnicze znaczenie ma pytanie czy komornik sądowy, działający jako organ egzekucyjny jest „inną osobą uprawnioną” w rozumieniu art. 55 ust. 3 Prawa bankowego. W zaskarżonym wyroku Sąd odwoławczy odpowiedział na to pytanie przecząco wskazując, że kategoria „innych osób uprawnionych” została enumeratywnie określona w art. 56 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. W skardze kasacyjnej odwołujący się zwalcza ten pogląd.

W dotychczasowym orzecznictwie Sądy Apelacyjne różnie podchodziły do tego zagadnienia. Przykładowo, zapatrywanie Sądu drugiej instancji zostało podzielone przez Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z dnia 5 października 2018 r., III AUa (...), LEX nr 2579755, przy czym chodziło nie o organ egzekucyjny, ale o syna osoby zmarłej, który wypłacił pieniądze z rachunku bankowego ubezpieczonej. Analogicznie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z dnia 24 marca 2015 r., III AUa (...), LEX nr 1770869, w przypadku przekazania środków pieniężnych w ramach stałego zlecenia (tak też Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z

dnia 24 kwietnia 2013 r., III AUa (...), LEX nr 1315738, a także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 marca 2012 r., I UK 327/11, LEX nr 1212048 i w uchwale z dnia 6 maja 2009 r., II UZP 2/09, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 265) w stosunku do osoby, która posługując się kartą płatniczą i kodem identyfikacyjnym wypłaciła po śmierci ubezpieczonego środki z rachunku bankowego.

Sądy Apelacyjne nie zawsze jednak podzielają zaprezentowany pogląd. Poza wyrokami Sądu Apelacyjnego w (...), przywołanymi na początku rozważań, trzeba odnotować stanowisko Sądu Apelacyjnego w (...), zawarte w wyroku z dnia 7 czerwca 2018 r., III AUa (...), LEX nr 2538324. Uznał on, że organ egzekucyjny mieści się w kategorii „innej osoby uprawnionej” z art. 55 ust. 3 Prawa bankowego, a zakres desygnatów tego pojęcia nie jest wyznaczany tylko przez art. 56 ust. 1 tej ustawy (zbieżnie orzekł również Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z dnia 16 września 2015 r., III AUa 1677/14, LEX nr 1950488).

Przeprowadzony przegląd stanowi podstawę do sformułowania interesujących wniosków. Po pierwsze, przeprowadzona prezentacja skłania do przyjęcia, że w dotychczasowym orzecznictwie sądów powszechnych przyjmowano, że organ egzekucyjny mieści się w formule „innej osoby uprawnionej” z art. 55 ust. 3 Prawa bankowego. Po drugie, w wypowiedziach orzeczniczych nie ma zgody co do tego, czy „inna osoba uprawniona” definiowana jest tylko przez art. 56 ust. 1 Prawa bankowego. Po trzecie, trzeba uwzględnić, że zgodnie z art. 899 § 1 k.p.c. zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej dłużnika pochodzącej z rachunku bankowego jest dla banku wiążące, stanowi bowiem czynność egzekucyjną i co do zasady nie może być samodzielnie weryfikowane przez bank prowadzący rachunek dłużnika. Inaczej rzecz ujmując, dokonanie zajęcia rachunku bankowego jest równoznaczne z utratą uprawnień przez posiadacza rachunku bankowego, które to uprawnienia zostają przetransferowane na organ egzekucyjny.

Mając na uwadze przedstawione spostrzeżenia, możliwe jest powrót do art. 55 ust. 3 i art. 56 ust. 1 Prawa bankowego. Dokonując wykładni tych przepisów trzeba podnieść, że art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego nakłada na bank obowiązek wypłaty kwoty równej wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku. Przepis ten stawia

organ rentowy w pozycji uprzywilejowanej i realizuje generalną dyspozycję z art. 138a ustawy emerytalnej. Uprawnienie to podlega jednak ograniczeniu. Zgodnie z art. 55 ust. 3 Prawa bankowego obowiązek wypłaty na rzecz organu rentowego upada, jeśli bank dokonał z rachunku wypłaty „innym uprawnionym osobom”. Przywołany przepis nie dookreślił, kto jest uprawniony do wypłaty. W kolejnym przepisie, to jest w art. 56 ust. 1 Prawa bankowego wskazano, że posiadacz rachunku może polecić bankowi dokonywanie wypłat po jego śmierci wskazanym osobom, których krąg został enumeratywnie wymieniony w przepisie. Zestawienie obu przepisów, to jest art. 55 ust. 3 i art. 56 ust. 1 Prawa bankowego, nie prowadzi do klarownych wniosków. Z jednej strony, jest jasne, że osoba z art. 56 ust. 1 Prawa bankowego wyznaczona jako dysponent wkladu na wypadek śmierci posiadacza rachunku jest „inną uprawnioną osobą” z art. 55 ust. 3 Prawa bankowego, z drugiej jednak strony, nie jest pewny wniosek, zgodnie z którym tylko uprawnieni z art. 56 ust. 1 omawianej ustawy wypełniają zakres desygnatów art. 55 ust. 3 Prawa bankowego. Głoszenie występowania takiej relacji byłoby bowiem możliwe w przypadku, w którym art. 55 ust. 3 Prawa bankowego odwoływałby się wprost do osób wskazanych w art. 56 ust. 1 ustawy. Skoro takim zabiegiem legislacyjnym nie posłużono się, to zasadnie można twierdzić, że podmioty niewymienione w art. 56 ust. 1 Prawa bankowego, na przykład organ egzekucyjny, są „inną uprawnioną osobą”, a tym samym wypłata na jego rzecz środków zwalnia bank od odpowiedzialności.

Sumą tych rozważań jest stwierdzenie, że wykładnia językowa nie prowadzi do jednoznacznych konkluzji, argumenty systemowe sugerują natomiast, że Sąd Apelacyjny nie ma racji. Utwierdza w tym przekonaniu kolejny czynnik. Odpowiedzialność banku statuowana w art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego ma charakter ekstraordynaryjny. Staje się to jasne, jeśli weźmie się pod uwagę, że bank jest obowiązany wypłacić nie kwotę znajdującą się na rachunku, ale kwotę równą wpłatom na rachunek dokonany przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku. W rezultacie, nie jest wykluczone, że bank będzie zobowiązany do wypłaty ze swoich środków. Z tej perspektywy należy odczytywać wyłączenie zawarte w art. 55 ust. 3 Prawa bankowego. Wyjątkowy charakter odpowiedzialności banku może

usprawiedliwiać obowiązek wypłaty na rzecz organu rentowego, jeśli środkami na rachunku zadysponowała osoba nieuprawniona, inaczej jednak jest, jeśli bank dokonał wypłat osobie uprawnionej, a przez to nie może zrealizować dyspozycji organu rentowego. Przedstawiony wzorzec mieści się w granicach dopuszczalnej ingerencji o charakterze publicznoprawnym, przedkładającej interes wspólny, nad prawa jednostki. Konkluzja ta daje jednocześnie asumpt do uznania, że zawężająca wykładnia art. 55 ust. 3, wiążąca „inną osobę uprawnioną” z katalogiem wskazanym w art. 56 ust. 1 Prawa bankowego, jako sprzeczna z zasadą *in dubio pro tributario*, nie jest trafna.

Nie jest pozbawione racji zapatrywanie Sądu odwoławczego, że z chwilą śmierci posiadaczki rachunku organ egzekucyjny był zobowiązany do zawieszenia postępowania. Nie znaczy to jednak, że komornik, prowadzący czynności egzekucyjne, nie mający wiedzy o śmierci uprawnionej do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, przestał być osobą, o której mówi art. 55 ust. 3 Prawa bankowego. Projekcja warunku „uprawnienia” z tego przepisu wyznaczana jest bowiem stanem wiedzy banku na moment dokonywania wypłaty z rachunku. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się treść omawianego przepisu, który przeciwstawia wypłatę i otrzymanie wniosku organu rentowego. Skoro bank jest zwolniony z obowiązku, jeśli wypłaty dokonał przed otrzymaniem wniosku organu rentowego, to oczywiste jest, posługując się tą samą konwencją myślową, że miarą statusu „osoby uprawnionej” jest uzasadnione przekonanie tej osoby i banku o posiadaniu uprawnienia do wypłaty środków z rachunku. Uprzywilejowanie organu rentowego, prowadzące do uszczuplenia majątku banku (czyli osoby nie uczestniczącej w relacji ubezpieczeniowej) musi znajdować odwzorowanie w racjonalnych argumentach. Z tej pozycji trudna jest do zaakceptowania teza, że bank ma odpowiadać za udostępnienie środków organowi egzekucyjnemu, w sytuacji gdy nie było wiadomo, że dłużnik nie żyje. Nie można bowiem, z jednej strony, nakładać na podmiot trzeci, jakim jest bank, powinności egzekucyjnej (która nie może być kontestowana), a z drugiej strony, obciążać ten sam bank odpowiedzialnością za prowadzenie postępowania egzekucyjnego po śmierci dłużnika. Tego rodzaju zależność nie koresponduje z zasadą ochrony zaufania

jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasadą dobrej administracji.

Mając na uwadze konkluzje płynące z wykładni systemowej, jak również odwołując się do racji aksjologicznych, w ocenie Sądu Najwyższego, należy uznać, że bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w art. 55 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie dokonał z tych rachunków wypłat organowi egzekucyjnemu, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części (art. 55 ust. 3 Prawa bankowego). Skarga kasacyjna okazała się zatem uzasadniona.

Przyjęcie tego zapatrywania jest równoznaczne z potrzebą uchylenia zaskarżonego wyroku, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i zmiany zaskarżonej decyzji, przez zanegowanie określonego w niej obowiązku, co na podstawie art. 389¹⁶ k.p.c. uczyniono. O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł kierując się regułą z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c.